

APOPTOZA LIMFOCITA PERIFERNE KRVI BOLESNIKA OBOLELIH OD B-HRONIČNE LIMFOCITNE LEUKEMIJE

Predrag Đurđević^{1,2}, Ivanka Zelen¹, Dejan Baskić¹, Suzana Popović¹,
Aleksandar Đukić^{1,2}, Violeta Irić-Ćupić^{1,2}, Nebojša Arsenijević¹

¹Medicinski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, ²Interna klinika KC Kragujevac

SAŽETAK

Uvod: B-hronična limfocitna leukemija je progresivna maligna bolest koju karakteriše nakupljanje morfološki zrelih, ali imunološki nekompetentnih limfocita u kostnoj srži, limfnim žlezdama, slezini i drugim organima.

Cilj: Cilj istraživanja bio je određivanje spontane i indukovane apoptoze maligno izmenjenih limfocita in vitro.

Materijali i metode: Limfociti periferne krvi svih ispitanika dobijani su korišćenjem gustinskog gradijenta (Lymphoprep) i metodom izdvajanja monocita iz populacije mononukleara lepljenjem za plastiku u plastičnim Petri šoljama. Spontana apoptoza limfocita određivana je neposredno posle izdvajanja limfocita (0. sat), kao i posle inkubacije u trajanju od 24 sata i to primenom fluorescentne mikroskopije uz korišćenje boje etidijum-bromid - akridinoranž. Indukovana apoptoza limfocita određivana je in vitro primenom metode MTT-a i to posle inkubacije u trajanju od 24 sata u prisustvu različitih koncentracija cikloheksimida, hlorambucila i deksametazona.

Rezultati: Istraživanje je pokazalo da je spontana apoptoza limfocita veća kod bolesnika obolelih od B-hronične limfocitne leukemije nego u kontrolnoj grupi i to kako neposredno po izolaciji limfocita, tako i posle inkubacije limfocita u trajanju od 24 sata. Indukovana apoptoza limfocita najveća je u grupi obolelih od B-hronične limfocitne leukemije B i C stadijuma bolesti, manja u grupi obolelih od hronične limfocitne leukemije A stadijuma bolesti klasifikovane po Binet-u, a najmanja u kontrolnoj grupi.

Zaključak: Limfociti bolesnika obolelih od B-HLL-a su podložniji spontanoj i indukovanoj apoptizi nego limfociti zdravih ispitanika in vitro. Progresija bolesti praćena je povećanjem procenta apoptotičnih limfocita posle inkubacije od 24 sata u prisustvu različitih koncentracija cikloheksimida, hlorambucila i deksametazona.

Ključne reči: hronična limfocitna leukemija, apoptoza